

STANDARDIZAREA

Revista Organismului Național de Standardizare

10/2020

Inovare
și standardizare

Editorial

În fiecare zi, inovatorii din lumea întreagă creează noi produse și servicii care să ușureze viața de zi cu zi și care să sporească sănătatea și bunăstarea la nivel global.

Această ediție a revistei analizează peisajul inovativ aflat în continuă schimbare și modul în care standardele pot fi utilizate pentru a sprijini noile inițiative și ideile remarcabile.

Veți descoperi, de asemenea, beneficiile neașteptate ale sistemelor de management al inovării, eforturile și realizările comunității de standardizare din Europa în realizarea unei punți între cercetare și standardizare în cadrul proiectului BRIDGIT 2, dar și cele mai recente informații despre progresul tehnologiei Blockchain în România.

Nu în ultimul rând, secțiunea noastră dedicată noutăților din standardizarea națională și cea europeană vine în întâmpinarea dumneavoastră cu cele mai recente standarde elaborate sau adoptate și ultimele tendințe din standardizare.

Sperăm că v-am stârnit curiozitatea și că veți descoperi cu interes răspunsurile la întrebările pe care le aveți cu privire la modul în care standardele sprijină industria inovării și întreaga comunitate de cercetare.

STANDARDIZAREA asro ISSN 1220-2061

PUBLICAȚIE OFICIALĂ A
**ASOCIAȚIEI DE STANDARDIZARE
DIN ROMÂNIA**

COLEGIUL DE REDACȚIE

Prof. univ. dr. ing. Lorena Deleanu
Prof. univ. dr. ing. Diana Popescu
Conf. univ. dr. ing. Camelia Tulcan

REDACȚIE

Andreea Tărpescu
Adina Hațegan
Claudiu Baci
Speranța Stomff

DESIGN

Ștefania Kraus

DEPARTAMENTUL STANDARDIZARE

Tel: 0374 999 186

SERVICIUL RELAȚII PUBLICE ȘI COOPERARE INTERNAȚIONALĂ

Biroul Comunicare- Marketing
Tel: 0374 922 020

VÂNZĂRI

Birou Vânzări
Tel: 021 316 7723

ASRO – Editura STANDARDIZAREA

Str. Mihai Eminescu 238
Tel: 021/316 77 24

www.asro.ro

www.standardizarea.ro

© Toate drepturile rezervate ASRO

Cuprins

2

**INOVARE ȘI STANDARDIZARE
O LUME ÎN CONTINUĂ SCHIMBARE**

4

INOVARE SAU PERIMARE

15

**JURNAL DE PROIECT
CUM SĂ CONSTRUIM O PUNTE ÎNTRE
STANDARDIZARE ȘI CERCETARE**

21

**VIAȚĂ ACTIVĂ ASISTATĂ
PENTRU TOATĂ LUMEA**

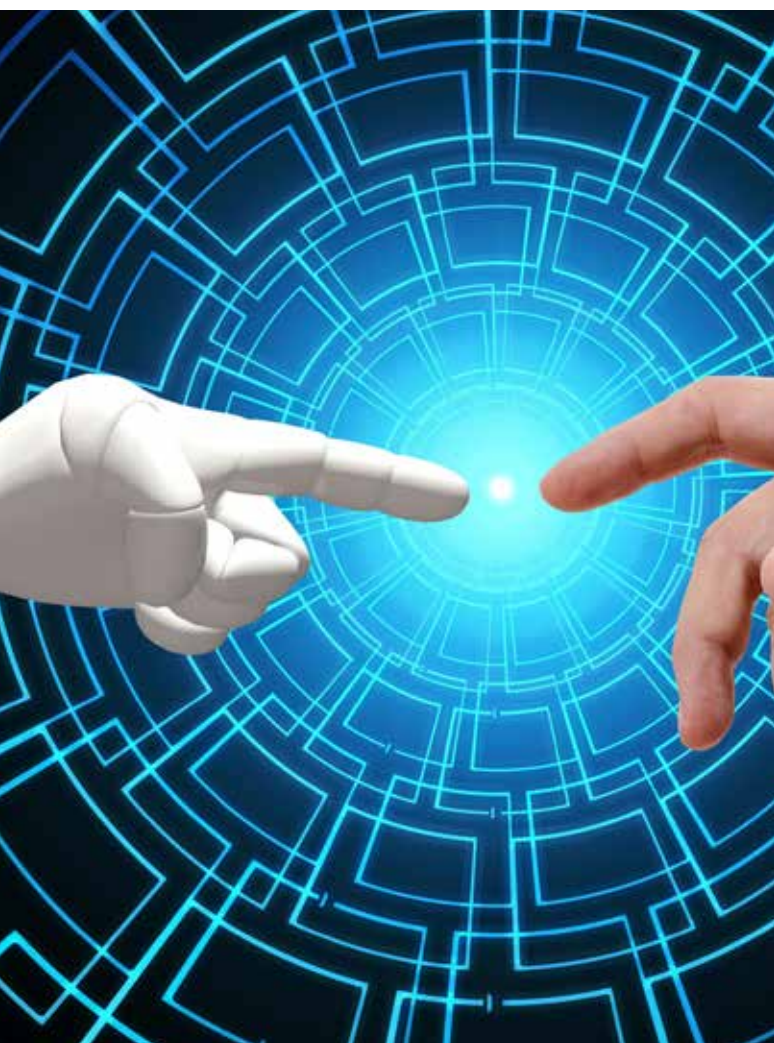
Inovare și standardizare o lume în continuă schimbare	2
Inovare sau perimare	4
Tehnologia Blockchain în România	13
Jurnal de Proiect Cum să construim o punte între standardizare și cercetare	15
Viață activă asistată pentru toată lumea	21
Noutăți din standardizare	23
Noutăți de la CEN și CENELEC	27
Noutăți legislative	29

NOUTĂȚI

Noutăți din standardizare	23
Noutăți de la CEN și CENELEC	27
Noutăți legislative	29

INOVARE ȘI STANDARDIZARE O LUME ÎN CONTINUĂ SCHIMBARE

Autor: Andreea Tărpescu, redactor ASRO

Inovarea este considerată a fi unul dintre factorii principali care contribuie la dezvoltarea economică și socială a unei țări. Aceasta reprezintă un proces, serviciu sau produs nou, ori îmbunătățit care se diferențiază de cele existente pe piață. Inovarea, totuși, nu implică doar noi-le descoperiri ale unei companii, ci și agilitate, rezistență și capacitatea acestora de a se adapta la schimbare, de a face față unui mediu imprevizibil și de a identifica oportunitățile care apar în domeniu cu scopul de a prospera. Inovarea, creează astfel valoare unei companii, instituții sau afaceri.

Pentru a înțelege importanța acestora nu trebuie decât să ne imaginăm cum am trăit fără inovare: cum ar fi fost să trăim fără metodele actuale de iluminare, sau chiar fără banalele ceasuri sau roțile unei mașini. Nu mai vorbim despre noile tehnologii care abundă în prezent. Inteligența artificială, tehnologiile blockchain, robotica, imprimarea 3D sunt inovații extraordinare în prezent.

Cum pot standardele și implicarea în standardizare să ajute companiile să prospere? Având în vedere faptul că inovarea întruchipează „schimbarea în bine”, comunitatea de standardizare și-a îndreptat atenția în ultimele decenii și înspre elaborarea standardelor și a documentelor de standardizare care să sprijine creșterea companiilor și competitivitatea pe piață, și care să le permită să își organizeze sistemele și procesele în scopul dezvoltării de noi produse, servicii și procese. În

acest sens, standardele au rolul de a asigura interoperabilitatea, de a încuraja investițiile și de a sprijini procesul de inovare. Astfel, standardele ajută organizațiile să își valorifice potențialul inovator și contribuie la construirea unei societăți inovatoare și sustenabile.

Standardul ISO 56002:2019 – *Innovation management – Innovation management system – Guidance* acoperă toate aspectele unui sistem de management al inovării și ia în considerare contextul în care o organizație lucrează, un scop similar avându-l și standardul român original, SR 13572:2016 – *Sisteme de management al inovării (SMIn)*. Cerințe care specifică cerințele pentru stabilirea, implementarea, menținerea și îmbunătățirea unui sistem de management al inovării. Un sistemul de management al inovării ajută o companie să își desfășoare activitatea cu succes și totodată să aibă un impact pozitiv asupra noastră și a mediului înconjurător.

În plus, seria SR 13547, compusă din patru părți, referitoare la modelul de dezvoltare a afacerii prin inovare, are scopul de a furniza principiile generale și liniile directe pentru implementarea și menținerea unui management al inovării într-o organizație, pe cele ale managementului proprietății intelectuale, de a stabili elementele componente ale transferului tehnologic și evaluarea capacității de inovare și a performanței managementului inovării.

Nu în ultimul rând, seria ISO 56000 privind managementul inovării oferă o abordare sistemică a integrării inovării la toate nivelurile unei organizații. Mai mult, această serie vine și cu avantaje, precum capacitatea sporită de gestionare a incertitudinii, costuri reduse și o rentabilitate mai mare.

În plus, companiile și afacerile inovative au un rol important și în îndeplinirea obiectivelor de dezvoltare durabilă (O.D.D.) de pe Agenda 2030 a Organizației Națiunilor Unite (O.N.U.), în special în îndeplinirea O.D.D. 9 care vizează construirea unei infrastructuri rezistente, promovarea industrializării durabile și încurajarea inovației.

Așadar, ideile inovative ne-au urmărit din cele mai vechi timpuri și ne-au uimit cu invențiile care ne-au schimbat mediul în care locuim și modul în care trăim. În prezent, inovarea este ceea ce definește succesul unei companii și supraviețuirea afacerii pe piață. Tocmai de aceea, pentru a îmbunătăți continuu procesul de inovare din cadrul acestora, este nevoie de implementarea unui sistem de management al inovării.

A fi inovativ, înseamnă a continua să evoluezi!

Innovare!

...sau perimare

Autor: Clare Naden, ISO

Schimbările climatice, atacurile cibernetice și blocajele în mediul de afaceri ar putea părea, la prima vedere, fără nicio legătură între ele, dar toate reprezintă amenințări majore pentru sustenabilitatea afacerilor. În orice caz, există un instrument comun pentru consolidarea rezilienței împotriva acestora – inovarea. Astfel, cum pot organizațiile să fie suficient de inovatoare pentru a face față șocurilor unei lumi din ce în ce mai incerte?

Simțim că lumea se mișcă mai repede ca niciodată, ceea ce înseamnă că afacerile trebuie să acorde prioritate inovării sau eliminării riscurilor. Era digitală a creat o întreagă gamă de provocări în afaceri care au afectat viteza și procesul de inovare. Dacă observați că multe dintre companiile cunoscute în copilărie nu mai există pe piață, acest lucru se datorează faptului că ele nu au îmbrățișat inovația. Dimpotrivă, dacă încă sunt, este pentru că s-au adaptat nu doar o dată, ci în repetate rânduri. Companiile care nu reușesc să se adapteze riscurilor sunt perimate.

Vă amintiți vremurile filmelor blockbuster, ale telefoanelor BlackBerry și ale Tower Records? Sunt doar câteva dintre exemplele de afaceri care au suferit și au dispărut de pe piață odată cu introducerea noilor tehnologii sau odată cu schimbările dramatice din comportamentul consumatorilor. Cu toate acestea, alții, precum Apple sau McDonald's au reușit să se adapteze unor asemenea tranziții și să revină pe piață chiar mai puternici decât înainte.

Așadar, ce au supraviețuitorii și le lipsește celorlalți? Capacitatea de a inova!

Odată, un gigant de neoprit, compania Blockbuster de închiriere a filmelor, nu a reușit să inoveze într-o piață care a început să livreze DVD-uri direct la ușile clienților.

Companiile trebuie să se gândească în permanență la viitor, să fie pregătite să se adapteze și să se schimbe pentru a-și menține afacerile pe picioare.

Ce e inovarea?

Prima definiție a inovării a apărut în urma anchetelor experimentale privind inovarea, efectuate de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE), în anii '80. Acestea au condus la o primă încercare de definire a inovării în scopul măsurării noțiunii în discuție, în Manualul Oslo din 1992. Definiția s-a extins de atunci, iar Manualul Oslo, ediția din anul 2018, *Ghidul pentru culegerea și interpretarea datelor privind inovarea tehnologică*, definește acum patru tipuri de inovare: cea de produs, de proces, de marketing și inovarea organizațională.

Comitetul tehnic ISO pentru managementul inovării, ISO/TC 279, a avut un rol esențial în stabilirea definiției întâlnite în cea mai recentă versiune a Manualului Oslo, asigurând armonizarea cu definițiile din standardele ISO și luând în considerare cerințele lor diferite. Acest comitet include cel mai recent standard publicat, ISO 56000, *Innovation management – Fundamentals and vocabulary*, unde se precizează, la fel ca în Manualul Oslo, că „entitatea” este o inovație atunci când este „nouă sau îmbunătățită și realizează sau redistribuie valoare.”

Inovarea este un factor tot mai important care contribuie la succesul unei companii, deoarece aceasta îmbunătățește capacitatea de adaptare într-o lume aflată în schimbare. Ideile noi și inovative conduc la obținerea unor modalități mai bune de lucru, precum și a unor soluții noi de generare a veniturilor și de îmbunătățire a sustenabilității. Din acest punct de vedere, inovarea este strâns legată de reziliența unei organizații prin faptul că o ajută să înțeleagă și să răspundă contextelor dificile, să profite de oportunitățile pe care le-ar putea aceasta aduce și să stimuleze atât creativitatea personalului, cât și pe cea a persoanelor care intră în contact cu aceasta.

Succesul în afaceri

În definitiv, ideile mărețe și invențiile noi sunt deseori rezultatul unor serii lungi de păreri și schimbări, toate surprinse și direcționate în cel mai eficient mod. Implementarea unui sistem de management al inovării ajută acest proces. Oferă o abordare sistemică pentru integrarea inovării în toate nivelurile unei organizații, cu scopul de a profita și crea oportunități pentru dezvoltarea unor soluții, sisteme, produse și servicii noi.

Publicat în anul 2019, ISO 56002 este primul standard internațional apărut pentru sistemul de management al inovării. Combinând cunoștințele și cercetările actuale, acesta este un instrument esențial pentru organizații, deoarece oferă cele mai bune practici și îndrumări despre cum pot organizațiile să își creeze un sistem de management al inovării organizat.

Alice de Casanove, Director al culturii inovaționale la Airbus și Președinte al ISO/TC 279 spune că astfel de îndrumări sunt extrem de utile pentru departamentele care vin cu soluții inovative în companiile mari și IMM-uri deopotrivă. Aceasta afirmă că „La Airbus luăm în serios inovarea, deoarece fără o cultură inovațională, pur și simplu nu am fi unde ne aflăm astăzi. Standarde ca acestea ne ajută să pregătim specialiștii în inovație deoarece ele sunt obiective și foarte bine structurate, permițându-ne să menținem și să creștem această cultură mult mai eficient.”

Cele **7 secrete** ale unei **inovări** de succes

Oferiți sistemului dvs. de management al inovării o verificare a „stării de sănătate” cu ajutorul lui ISO/TR 56004.

1 Aduce plusvaloare organizației

2 Provoacă strategia și obiectivele organizației

3 Motivează și mobilizează pentru dezvoltarea organizațională

4

Oferă promptitudine și concentrare pe viitor

5 Permite formarea contextului și promovează adoptarea celor mai bune practici

6

Vine cu flexibilitate și o abordare holistică

7 Îngăduie un proces eficient și fiabil

Companiile – incubatoare de cunoștințe

Cu toate acestea, managementul inovării este esențial pentru toate tipurile de organizații, indiferent dacă au sau nu departamente dedicate în acest sens. Casanove adaugă că „Linii directe, ca cele oferite de ISO 56002 ajută fiecare afacere să își gestioneze ideile, să se îmbunătățească continuu și să se pregătească împotriva perturbărilor din afaceri, cum ar fi concurența”. De asemenea, ajută la insuflarea unei culturi inovaționale în companie, fapt ce valorifică creativitatea și motivația personalului și, nu în ultimul rând, care îmbunătățește performanța generală.

Dacă ideile mărețe apar în urma unor simple gânduri, surprinderea lor în mod eficient este primul pas. Cunoștințele, precum oamenii, sunt pentru multe organizații un bun valoros, permițându-le să ia decizii informate. Mai mult, îi ajută să inoveze. Dar trăim într-o lume în care datele mari și informația abundă, ceea ce înseamnă că gestionarea tuturor acestor informații, astfel încât scânteile magice de idei să fie smulse din flux, necesită un proces solid și bine gândit.

Companiile încep să realizeze că însăși cunoștința este un bun esențial al companiei, care trebuie să fie gestionat ca orice alt bun. Trebuie să fie elaborat, menținut, împărtășit, adaptat și aplicat. ISO 30401, *Knowledge management systems – Requirements* ajută organizațiile să pornească sau să îmbunătățească managementul cunoștințelor prin implementarea unui sistem de management care promovează și permite crearea valorii prin cunoaștere efectivă și managementul informației.

O afacere solidă,
indiferent de
circumstanțe, are o
bază bună de la care
să fie inovatoare, iar la
rândul său, inovarea îi
sporește rezistența.

Medicii discută rezultatele testelor unui pacient, afișate pe un ecran cu o diagonală mare.

Reziliența unei companii

Gestionarea efectivă a cunoștințelor unei organizații nu contribuie numai la procesul inovator prin surprinderea acelor idei brilante, ci și ajută, în același timp, la consolidarea acestora. Deoarece inovarea naște reziliență, iar reziliența naște inovare. Deși nicio afacere nu este un pariu sigur în vremurile actuale pentru a fi rezilientă în fața unei lumi iminente agitate, totuși poate fi mai aproape decât a fost vreodată. În plus, se creează un ciclu virtuos cu inovarea, fiindcă o afacere solidă, indiferent de circumstanțe, are o bază bună de la care să fie inovatoare, iar la rândul său, inovarea îi sporește rezistența.

Așadar, cum devii rezilient? James Crask, Convenor al ISO/TC 292, comitetul de experți ISO pentru securitate și reziliență zice: „Consolidarea rezilienței ar trebui să fie una dintre priorități pentru organizații, în special în lumina experienței COVID-19”. „Conștientizarea vulnerabilităților potențiale, adaptarea la schimbare și valorificarea capacității de a transforma amenințările în oportunități sunt mijloace de a asigura faptul că o afacere nu numai că supraviețuiește, ci și prosperă.”

Implementarea lui ISO 22316 pentru reziliența organizațională este o modalitate bună de a realiza acest lucru. Standardul dispune de un cadru pentru a ajuta organizațiile să facă față viitorului prin construirea și susținerea capacității lor de adaptare pentru a se transforma și reînnoi în lumina schimbărilor complexe. Acest lucru se realizează prin furnizarea principiilor de creare a unei culturi a rezilienței, de utilizare eficientă a cunoștințelor unei organizații, de încurajare a liderilor eficienți și competenți și de a permite unei organizații să își îndeplinească angajamentele indiferent de schimbările care apar.

Rezultatele într-adevăr merită. Crask continuă „O viziune și un scop comun și o diversitate de competențe, leadership și cunoștințe sunt doar câteva dintre caracteristicile unei organizații rezistente”. Acest lucru creează o organizație coezivă, pregătită să reziste practic la orice, inclusiv la întreruperea activității.

Dacă ideile mărețe
apar în urma unor
simple gânduri,
surprinderea lor în
mod eficient este
primul pas.

Factorul perturbator

Capacitatea de a reacționa și de a răspunde rapid și eficient la perturbări neașteptate ale activității reprezintă un alt beneficiu al pregătirii. Cunoscute sub numele de planuri de continuitate a activității sau de recuperare în caz de dezastru, acestea nu reprezintă o noutate pentru multe organizații, dar trebuie să continue să fie reînnoite pentru a fi relevante.

ISO 22301 a fost primul standard internațional din lume pentru managementul continuității activității atunci când a fost publicat în anul 2012. De atunci, a ajutat organizații să implementeze și să mențină planuri, sisteme și procese eficiente de continuitate a activității. Renumitul standard a fost recent actualizat pentru a încorpora învățămintele primilor ani de utilizare și pentru a menține conținutul în conformitate cu cele mai bune practici internaționale, ajutând organizațiile să răspundă și să se recupereze de la întreruperi în mod eficient. Acest lucru înseamnă costuri reduse și un impact mai mic asupra performanței afacerii în cazul în care ceva nu merge bine. În plus, companiile cu mai multe locații sau departamente se pot baza pe aceeași abordare consecventă în întreaga organizație.

Crask spune că, punând în practică planuri fiabile ce pot fi demonstrate, poți obține beneficii pe termen lung. Posibilitatea de a reasigura clienții, furnizorii, organismele de reglementare și alții asemenea că ești pregătit în cazul unui dezastru, însuflă un nivel ridicat de încredere în organizația dvs., cu toate beneficiile asociate. Îmbunătățirea performanței companiilor, colaborarea eficientă cu autoritățile de reglementare și atractivitatea pentru investitori sunt doar câteva dintre aceste beneficii. Mai mult, după ce ai analizat toate problemele critice și zonele de vulnerabilitate, veți avea o imagine mai clară a afacerii dumneavoastră.

Macheta unui avion este pregătită pentru testarea de către producătorul de aeronave Airbus în Filton din Bristol, Marea Britanie.

Este timpul pentru inovare

Perturbările pot proveni și de la concurenții din industrie. Hotelurile nu știau ce i-a lovit atunci când Airbnb a luat avânt, iar Uber a introdus un model complet nou de competiție pentru industria taxiurilor. Casanove consideră că „Nu este suficient doar să ai o idee măreață.” „Companiile trebuie să se gândească în permanență la viitor, să fie pregătite să se adapteze și să se schimbe pentru a-și menține afacerea pe picioare. Ceea ce înseamnă inovare constantă.”

Airbus cu siguranță inovează. În prezent, aceasta investighează și investește în noi tehnologii, cum ar fi cele legate de elicoptere, zbor electric și mobilitate cuantică și urbană. Standardele pot fi un instrument esențial pentru a aduce aceste idei la îndeplinire și pentru a sprijini evoluția lor de succes, ajutând compania să valorifice și să

maximizeze ideile într-un mod structurat. De asemenea, utilizarea standardelor internaționale recunoscute pot fi ca un sigiliu de omologare, insuflând încredere în viitorii investitori și parteneri comerciali din întreaga lume.

Mai mult, ca punct de referință al celor mai bune practici internaționale, standardele oferă metode, sisteme și procese care pot ajuta companiile să economisească timp și resurse, eliberând ore de lucru valoroase pentru activități proaspete și inventive. În acest punct ar trebui să se afle companiile dacă doresc să aibă un avantaj competitiv, să atragă noi talente și să supraviețuiască în cele din urmă în lumea nemiloasă a afacerilor. Menținerea statu-quo-ului este de domeniul trecutului. Viitorul este pentru cei care inovează.

Traducere din ISOFocus, nr. 142, Andreea Tărpescu, redactor ASRO.

TEHNOLOGIA BLOCKCHAIN ÎN ROMÂNIA

ADRIAN STRATULAT

DIRECTOR EXECUTIV

ASOCIAȚIA BLOCKCHAIN ROMÂNIA

Asociația Blockchain România (ABR) este o organizație nonguvernamentală, înființată în martie 2018 cu scopul de a promova integrarea și adoptarea tehnologiei Blockchain în România, cât și principiile unei economii fluide, meritocratice, directe și transparente.

Revista Standardizarea: Spuneți-ne mai multe despre obiectivele ABR și despre cum a fost primită tehnologia Blockchain în România!

Adrian Stratulat: Asociația Blockchain România are ca obiectiv promovarea tehnologiei blockchain/DLT în România și a utilizărilor sale. Acest demers implică eforturi de educare, Public Affairs și stimulare a ecosistemului, care s-au materializat prin articole de popularizare, infografice, studii-expert, mese rotunde cu experți din industrie, organizarea de evenimente dedicate și multe alte activități menite să creeze o conștientizare a potențialului industriei blockchain în România și nu numai, precum și a impactului său economic și social. Am organizat cel mai mare summit de profil din Sud-Estul Europei (Romania Blockchain Summit 2019) și am realizat un draft de lege pentru reglementarea DLT în România împreună cu toți reprezentanții industriei.

Tehnologia în România încă este privită printr-o prismă îngustă, mult prea mult asociată cu criptomonedele. Blockchain înseamnă mult mai mult decât criptomonede și, în efortul nostru de comunicare, am încercat constant să argumentăm acest lucru.

Ce tipuri de programe dezvoltă Asociația Blockchain România?

În mare parte, am răspuns în întrebarea anterioară. Este vorba despre programe educaționale dedicate publicului larg, dar și specialiștilor IT, traininguri, eforturi de Public Affairs și consultări cu autoritățile relevante, reprezentarea intereselor industriei de profil etc.

Cum va schimba tehnologia Blockchain societatea actuală și care sunt avantajele acesteia?

Într-un alt studiu realizat de către compania de consultanță Deloitte în anul 2019 (pe un eșantion de 1.386 de manageri seniori din companii internaționale de peste 100 de milioane de euro fiecare), 53% dintre respondenți consideră că blockchain este o prioritate critică de cercetare și 34% că tehnologia blockchain le va perturba masiv industria în care operează.

În ceea ce privește dimensiunea industriei blockchain la nivel mondial, luând în calcul impactul transformărilor al tehnologiei (așadar exceptând capitalizarea criptomonedelor), aceasta este evaluată într-un studiu Gartner la 2.9 miliarde USD în anul 2019, estimându-se să crească până la 176 de miliarde USD în 2025 și 3 trilioane USD în 2030, când probabil 10-20% din infrastructura economică globală va rula pe sisteme bazate pe tehnologia DLT. Este, așadar, foarte greu să minimizăm impactul pe care tehnologia blockchain o va avea asupra societății umane în următorii ani. Principalul său avantaj este că poate crea relații care nu depind de în-

credere sau intermediere între străini. Prin acest lucru se creează un cadru descentralizat în care se pot realiza relații comerciale sau de altă natură în condiții de siguranță, fără a fi nevoie de o autoritate de control sau de un operator centralizat de piață. Acest lucru creează beneficii în aproape orice industrie și promite să modifice însăși natura contractului social – putem să privim înspre viitor la o societate mai descentralizată, cu piramida socială mult aplatizată și ierarhii mai scurte și mai apropiate de creatorul real al valorii pe lanțul valoric.

Se lucrează în prezent la un cadru legislativ pentru Blockchain și registrul distribuit. Care este menirea acestuia?

Menirea acestuia este să creeze un cadru de încredere și să armonizeze termeni și definiții pentru a putea construi o economie hibridă la intersecția dintre cea centralizată, clasică și cea descentralizată, bazată pe blockchain. Aceste seturi de reguli ar permite o conviețuire lipsită de fricțiuni între cele două lumi, ce până acum au fost destul de separate și nu au permis o interfațare optimă. De asemenea, ar reduce din vidul legislativ care există pe această temă și ar face viața mai ușoară pentru oricine dorește să acționeze în această industrie, care este deja estimată a fi în valoare de 100 milioane euro la nivelul României și are un potențial de creștere enorm, mai ales date fiind avantajele pe zona de IT ale țării noastre.

Activitatea de standardizare în acest domeniu este relativ nouă, primele inițiative la nivel european apărând în anul 2017. Din perspectiva dumneavoastră, cât de importante sunt standardele pentru tehnologia blockchain și a registrului distribuit?

Este necesar un echilibru fin. O lege nescrisă în zona reglementării spune că niciodată nu reglementezi tehnologia, ci utilizarea sa.

Orice proces de standardizare trebuie să recunoască această realitate și să fie suficient de lax pentru a permite inovație fără constrângeri, dar și suficient de bine definit, încât să confere încredere și protecție cetățenilor și consumatorilor.

JURNAL DE PROIECT

CUM SĂ CONSTRUIM O PUNTE ÎNTRE STANDARDIZARE ȘI CERCETARE

Autor: Adina Hațegan, Marketing
și Cooperare Internațională ASRO

Standards

Innovation

Crearea unei punți între cercetare și standardizare. Un obiectiv destul de ambițios, nu-i așa? Ambiția și entuziasmul tuturor partenerilor au fost cele mai importante elemente care au fost necesare și care au contribuit la succesul și rezultatele acestui proiect.

O inițiativă a organismelor de standardizare europene, derulată cu sprijinul Comisiei Europene și cu implicarea CEN și CENELEC, prin Centrul de Management – CCMC, proiectul BRIDGIT 2 a început în decembrie 2017, iar ultimele acțiuni s-au finalizat în luna februarie 2020. ASRO a făcut parte din rândul celor 10 organisme europene de standardizare implicate și a coordonat una dintre acțiunile propuse.

Proiectul "bridge the gap", tradus prin crearea *unei punți pentru un decalaj*, a devenit, după doi ani de studii și acțiuni – Inițiativa – **Standarde + Inovare (Standards plus innovation)**.

În cifre, proiectul a însemnat: 10 organisme de standardizare cu 2 reprezentanți în medie din partea fiecărui partener, Comisia Europeană ca finanțator, CCMC ca important coordonator strategic și administrativ, mai mult de 25 de luni, cel puțin 15 întâlniri fizice, peste 10 parteneri externi (subcontractanți) care au contribuit la realizarea obiectivelor, 10 evenimente naționale și conferința europeană finală care a avut loc la Bruxelles, cu premii și personalități reprezentative de la nivel european.

Proiectul a însemnat, pe lângă obiectivul său principal, o conexiune profesională și un schimb de experiențe, schimb cultural și idei generate pentru a fi implementate și aduse la nivel național.

A însemnat – AFNOR, ASI, ASRO, BDS, DIN, DS, CCMC, UNI, UNE, NEN, NSAI și locuri precum: Milano, Berlin, Madrid, Sofia, București, Delft, Dublin, Paris, Bruxelles, Viena, Copenhaga.

Având experiența proiectului anterior, BRIDGIT 1, desfășurat între 2013-2015, ASRO a răspuns provocării lansate – **Cum să implicăm comunitatea de cercetare și inovare și să includem standardizarea în proiectele din cadrul Orizont 2020** și nu numai.

Cum au fost structurate acțiunile?

Acțiunea 1, care avea ca scop creșterea capacității membrilor CEN și CENELEC, a avut ca rezultat un sprijin sporit acordat ONS¹-urilor pentru a interacționa cu C&I (cercetare & inovare) și pentru a participa la proiecte de C&I, experiență dobândită cu ONS-uri menționate pentru a îmbunătăți instruirile și pentru a fi utilizate în viitor, și o inițiativă pentru un nou Ghid CEN-CENELEC care vizează comunitatea de standardizare și activități specifice.

În cadrul **Acțiunii 2**, a fost derulat un studiu vizând implicarea comunității C&I, o prezentare de ansamblu, cartografie-rece principalelor nevoi, activitățile conexe și modul în care standardizarea poate susține aceste activități pentru fiecare dintre grupurile țintă identificate, o strategie de comunicare și marketing pentru CEN-CENELEC și membrii săi pentru implicarea în comunitățile lor de cercetare și dezvoltare stabilite.

Evaluarea rolului standardizării în programele-cadru (FP) în **acțiunea 3** a creat transparență cu privire la implicarea ONS-urilor în proiectele de cercetare și dezvoltare finanțate în cadrul programelor-cadru europene, a generat informații despre procesul de creare a valorii prin standardizare, în proiectele de cercetare și dezvoltare ale programelor-cadru europene. ONS-urile au oportunități de a se implica și de a participa la proiecte de cercetare și inovare și trebuie să dezvolte o viziune comună asupra măsurilor pentru o mai bună captare a potențialelor beneficii ale standardizării în viitoarele programe-cadru ale UE.

În **Acțiunea 4** a fost dezvoltat un set de instrumente, constând în mijloace de promovare (un joc online, un set de povești folosite în videoclipuri cu mărturii și articole conexe) și materiale detaliate (de exemplu: broșuri, prezentări, roll-up-uri, site dedicat) către comunitatea de cercetare și inovare.

Activitățile de diseminare și informare din cadrul **acțiunii 5** au condus la organizarea unei conferințe europene și a zece evenimente naționale pentru a consolida relația dintre comunitățile de cercetare și standardizare, cu mai mult de 800 de participanți, o pagină web (www.standardplusinnovation.eu) care a cuprins toate nevoile comunității de cercetare și dezvoltare, participarea la alte evenimente de cercetare, și un cadru pentru găzduirea instrumentelor create, inclusiv implementarea unei campanii de promovare.

Decembrie 2017 – începem!

ASRO COORDONEAZĂ ACȚIUNEA 4

Pe scurt și în paralel:

1. Dezvoltăm un curs, un suport de curs de tip e-learning și desfășurăm instruiți pentru câteva ONS-uri, prin care să afle cât mai multe despre modurile în care pot aborda comunitatea de cercetare, astfel încât să îi trezească interesul – UNE, Spania, coordonează această acțiune.
2. Derulăm un studiu pentru a afla care sunt nevoile comunității și în ce moduri să le abordăm, care sunt grupurile țintă și cât de diferite sunt nevoile fiecăruia – NEN, împreună cu Technopolis, realizează acest studiu.
3. ASI, Austria, realizează o cercetare despre cum a contribuit standardizarea în cadrul proiectelor-cadru europene, inventariază exemple concrete și măsoară astfel succesul și beneficiile pe care le-a adus aceasta simbioză.
4. Pe baza nevoilor identificate, a categoriilor de grupuri țintă din cadrul comunității de cercetare, începem elaborarea instrumentelor, în grupuri de lucru, cu ajutorul cărora să reușim să capacităm cât mai multe părți interesate. Astfel, pregătim caiete de sarcini și scenarii pentru subcontractori, pentru realizarea de: testimoniale, un video animat, un joc interactiv, broșuri, infografice, o revista cu povești de succes, un e-learning, un story paper și multe altele.
5. Realizăm totul pentru a începe diseminarea prin intermediul unui site nou creat, a paginii de LinkedIn, a evenimentelor naționale și pregătim, sub coordonarea CCMC, organizarea Conferinței europene.

Dar, înainte de toate acestea, ne ocupăm de identitatea vizuală a proiectului, pentru ca tot ce se dezvoltă să fie abordat într-o formă unitară și să îl reprezinte. DIN, Germania, coordonează această acțiune.

¹ ONS – Organisme naționale de standardizare

Ce rezultă și merită accesat?

- Un **video animat**, în care personajul principal, Leon, este un cercetător din sudul Europei, care ne arată, într-un mod interactiv, ce sunt standardele, cum se derulează procesul de elaborare, ce părți interesate participă în comitetele tehnice și care sunt beneficiile acestora.
- **Testimoniale** – realizăm un set de 5 filmulețe despre proiecte care au inclus standardizarea încă din primele etape, și abordăm subiecte precum:
 - **Sustenabilitatea**, la ICLEI Europe în Germania;
 - **Inteligența artificială**, la Adapt Center, Trinity College în Dublin;
 - **Inovația hârtiei**, la Grenoble, Franța;
 - **Etichetele de securitate și autentificarea digitală a produselor**, în Austria la Securikett;
 - **Depozitarea energiei** – Baterii, la EcarAccu în Olanda.

Continuăm cu încă un set de povești de succes pentru: **schimbări climatice** la Delft în Olanda, **medicale – ri-nichi artificiali**, la Fundația Kidney, **inovare pentru afa-ceri** la un centru de cercetare spaniol, **avioane bionice** în Germania, **monitorizarea calității aerului** în Rotterdam, la Comisia Europeană – DG Connect și la NCP – Punctul de contact național din Austria.

- Un **joc interactiv**, cu provocarea de a „aplica” standarde, astfel încât să depășești fiecare nivel și să câștigi cât mai multe puncte – un instrument pentru tinerii cercetători pasionați de jocuri.
- Un **E-learning** pentru comunitatea de cercetare, cu 4 module, unde informațiile sunt structurate astfel încât la accesarea și parcurgerea lui, toți cei cu cunoștințe minime despre standardizare, să obțină informații succint și rapid.
- Toate datele relevante se regăsesc în broșuri și infografice, postere și roll-up-uri, give-away-uri, o revistă, prezentări power-point sau un story paper.
- Un **Ghid** pentru comunitatea de cercetare și inovare (C&I), supus discuției și votului la nivelul conducerii tehnice CEN & CENELEC și aprobat în mod oficial în octombrie 2020 ca **Ghidul 13 – Research Consortium bridge – Addressing Research and Innovation in European Standardization activities and deliverables**.

Evenimente naționale

Fiecare membru și partener decide conceptul abordat la nivel național, astfel încât să aducă împreună comunitatea de cercetare, atât cea publică, cât și cea privată și să creeze cadrul unor discuții pentru a descrie contextul, nevoile, planurile, obiectivele și nevoia de suport sau colaborare.

În Olanda, la Delft, evenimentul a avut loc în cadrul Universității Tehnice, în Green Village, un centru de inovare, iar la DIN, în Germania, a fost organizat sub forma unui atelier inovativ, pe când la Viena, a fost organizată o conferință națională cu peste 80 de participanți.

La București, evenimentul a reunit la Hotel Hilton, cu ocazia zilei mondiale a standardizării, reprezentanți ai comunității de cercetare de la nivel național – atât din mediul privat, cât și institute naționale de cercetare, Ministerul Cercetării, membrii ASRO, iar tematicile abordate au fost – **facturarea electronică, managementul inovării, Laserul de la Măgurele, metalele rare, tehnologia Blockchain, imprimarea 3D.**

Conferința europeană **Boosting Invocation through standards** din noiembrie 2019, a fost un eveniment complex, reușind în Square, la Bruxelles, comunitatea europeană de standardizare și reprezentanții cercetării.

Sesiunile evenimentului au abordat:

- Peisajul standardelor, instrumentele părților interesate și aspectul internațional;
- Modul în care brevetele și standardele sprijină cercetătorii și inovatorii;
- Idei pentru îmbunătățirea proceselor CEN-CENELEC, pentru a satisface mai bine așteptările comunităților țintă;
- Modul în care se integrează standardizarea în programele de cercetare;
- Modul în care activitatea de standardizare poate sprijini stimularea inovării;
- Mesaje cheie pentru facilitatorii de cercetare și inovare (NCP, federații europene, ETP și alți multiplicatori).

Ce trebuie să facem în continuare?

1. Comisia Europeană trebuie:

- să asigure referințe explicite la standarde și standardizare în noul program-cadru **Orizont Europa** și pilonii individuali de cercetare, inclusiv referințe specifice în grupurile în care standardele sunt deosebit de utile (climă, energie și mobilitate, alimentație, sănătate, mediul digital, resurse);
- să acorde sprijin financiar activităților care contribuie la identificarea domeniilor în care standardizarea ar putea fi utilă în transferul rezultatelor cercetării și dezvoltării, făcând referire sistematică la cartografierea standardelor, activități de standardizare etc., în textul apelului (Call-ului) și descrierea posibilelor instrumente de diseminare;
- să recunoască standardele ca instrumente de diseminare a inovării și să încurajeze statele membre să ia măsuri pentru a crește valoarea participării la activitățile de standardizare în cariera cercetătorilor;
- să continue promovarea standardizării voluntare în proiecte europene, precum **Orizont Europa**;
- să încurajeze includerea standardizării în programele de educație de la nivel european și național, prin obiective specifice în programele Erasmus, masterate europene, activități de educație și de antreprenoriat etc.;
- să susțină NCP-urile (punctele naționale de contact) și alte rețele multiplicatoare, evaluatori, să ia în considerare și să promoveze standardizarea în momentul pregătirii propunerilor de proiect.

2. CEN și CENELEC trebuie:

- să disemineze inițiativa **Standarde + Inovare** și rezultatele acesteia în rețeaua lor;
- să implementeze materialele de instruire e-learning la fiecare ONS;
- să promoveze noul Ghid CEN & CENELEC privind C&I;
- să coordoneze rezultatele BRIDGIT 2 cu Planul de inovare al CEN-CENELEC și să continue acțiunile începute.

3. Organismele de standardizare trebuie:

- să informeze personalul și alte organisme conexe de standardizare de la nivel național despre pachetul de lucru elaborat de BRIDGIT 2;
- să acorde o atenție deosebită proiectelor europene de cercetare utilizând platforma e-learning și resurse umane dedicate pentru a face acest lucru;
- să disemineze informațiile intern, organizând spre exemplu o „cafenea” (o întâlnire a personalului) pentru a prezenta setul de instrumente, și extern, prin promovarea site-ului web standardsplusinnovation.eu;
- să includă pachetul de lucru al BRIDGIT 2 în programul de introducere pentru personalul nou angajat;
- să realizeze schimbul de cunoștințe și acțiuni comune către multiplicatori și către Comisia Europeană, DG Cercetare;
- să elaboreze și să lanseze programe comune de educație pentru studenții de masterat și doctorat;
- să își unească eforturile și să exploateze ideile bune deja existente în comunitatea de standardizare pentru legătura cu activitățile de educație și inovare de la nivel ISO și IEC;
- să încurajeze și alte ONS-urile să dezvolte o legătură strânsă cu institutele/agențiile de cercetare și dezvoltare și instituțiile de finanțare (fundația pentru inovare și altele similare);
- să dezvolte și să mențină o platformă comună pentru materiale și inițiative pentru **standarde + inovare**.

4. ASRO trebuie:

- să disemineze, la nivel național, toate informațiile și materialele pregătite în cadrul proiectului;
- să „trimită” cartea de vizită către toți inițiatorii de proiecte, care să cunoască foarte bine rolul ASRO;
- să creeze oportunități de dialog, diseminare, astfel încât beneficiile includerii standardizării în proiectele de cercetare să fie cunoscute;
- să fie activ în cadrul comunității de cercetare și inovare din România.

La final

Proiectul BRIDGIT 2 și-a îndeplinit cu succes obiectivele stabilite cu angajamentul ridicat al echipei de proiect. Acest lucru a dus la livrarea unui set cuprinzător de instrumente pentru organismele naționale de standardizare pentru o interacțiune sporită cu C&I și instrumente pentru comunitatea de cercetare și inovare, pentru a sprijini înțelegerea beneficiilor standardizării pentru munca lor.

Poveștile de succes ale multor instituții și cercetători europeni vorbesc de la sine despre impactul standardizării sau al standardului care, odată elaborat, le-a grăbit inovația și intrarea produsului pe piață.

Gândește dincolo de limite!

Cu ce gânduri rămânem în urma celor 2 ani de proiect, în afara zecilor de întâlniri online, cu peste 4.000 de e-mailuri primite și trimise și satisfacția realizării unui set consistent de instrumente care vor ajuta la creșterea conștientizării?

- Comunicarea și limbajul sunt cruciale!
- Orice încercare vine și cu erori!
- Standardele sunt deja recunoscute în cadrul C&I, dar nu și standardizarea!
- Suntem furnizori de servicii și trebuie să ne comportăm ca atare!
- Sunt necesare mult mai multe interacțiuni cu C&I!
- Mai sunt lucruri de făcut!

Dar

Succesul este numai în echipă!

VIAȚĂ ACTIVĂ ASISTATĂ PENTRU TOATĂ LUMEA

În diferite perioade ale vieții, oamenii doresc să-și sporească bunăstarea sau au nevoie de diferite niveluri de asistență. Acest lucru ar putea însemna îmbunătățirea confortului locuinței cu sisteme inteligente de încălzire și răcire sau utilizarea unor soluții inteligente pentru a-i ajuta la desfășurarea activităților zilnice atunci când sunt imobilizați pentru o perioadă de timp.

ULRIKE HALTRICH

PREȘEDINTE

COMITETUL PENTRU SISTEME DE LA IEC
PRIVIND VIAȚA ACTIVĂ ASISTATĂ

Pe măsura ce mediul de acasă devine mai conectat și oamenii folosesc un număr tot mai mare de dispozitive și servicii inteligente, precum sistemele de alarmă și cele de divertisment, se impune și necesitatea de a se asigura interoperabilitatea și siguranța acestora.

Produsele și serviciile pentru viață activă asistată (AAL) au drept scop îmbunătățirea vieții persoanelor cu dizabilități, ajutându-le să trăiască independent în casele lor și să ia parte la activitățile zilnice.

Produsele și serviciile AAL nu au fost niciodată mai importante ca acum, ținându-se cont de faptul că încă încercăm să ne adaptăm la noi moduri de viață și de lucru în timpul pandemiei COVID-19. În anumite momente, măsurile de siguranță luate, precum izolarea, au limitat circulația persoanelor și accesul la servicii care, în mod normal, erau realizate în afara casei. Prin urmare, companiile dezvoltă tot mai multe produse și servicii care pot fi utilizate în locuințe.

Un astfel de exemplu este reprezentat de serviciile de fitness și wellness bazate pe confort care s-au mutat în mediul virtual sau online. Utilizatorii accesează online, din propriile lor case, un trainer sau un instructor fără a mai fi nevoiți să meargă la o sală de fitness. Potrivit alliedmarketresearch.com, această industrie, aflată în plină expansiune, va atinge 59.231 milioane USD până în anul 2027.

Comitetul pentru sisteme de la IEC privind viața activă asistată (denumit SyC AAL) a fost înființat pentru a promova siguranța, securitatea, viața privată și interopera-

bilitatea între furnizori în utilizarea serviciilor AAL, prin elaborarea de standarde internaționale.

Acesta reunește numeroase părți interesate, inclusiv dezvoltatori, producători și furnizori, companii de dispozitive medicale și farmaceutice și, mai recent, companii tehnologice, precum și autorități și factori de decizie politică, pentru a se asigura că produsele și sistemele dezvoltate pentru utilizatorii AAL și pentru furnizorii de servicii medicale sunt sigure și respectă reglementările.

SyC AAL elaborează diverse standarde împreună cu comitetele tehnice IEC și cu alte organizații de standardizare pentru a aborda aceste aspecte. De exemplu, anul acesta a publicat o specificație tehnică pentru cazurile de utilizare ale AAL (IEC TS 63134), care identifică scenarii AAL și cazuri de utilizare bazate pe aplicații și cerințe reale. Cazurile de utilizare oferă un context practic pentru considerente de interoperabilitate și standarde bazate pe experiența utilizatorului.

De asemenea, SyC ALL a publicat un Cadru de referință pentru sisteme (SRD) pentru evaluarea serviciilor AAL (IEC SRD 63234-1), care oferă un cadru descriptiv și un model pentru evaluarea economică a punerii în aplica-

re a serviciilor de sănătate sau wellness la domiciliu sprijinite prin tehnologie, ori serviciile AAL care sprijină comunicațiile, transporturile etc., așa cum sunt definite într-o serie de cazuri de utilizare AAL.

Mai multe standarde în curs de elaborare includ unul pentru sisteme multiple cooperative în medii conectate la domiciliu - cerințe de siguranță funcțională AAL pentru sistemele electronice legate de siguranță, cu patru părți care vor acoperi cerințe generale de proiectare și dezvoltare, stadiul de concept pentru proiectarea produselor, dezvoltarea acestora și producția, funcționarea, modificarea și procesul de sprijin.

O altă parte ia în considerare criteriile funcționale de performanță pentru roboții utilizați în viața activă asistată conectând mediul de acasă și un SRD care conține cerințe AAL pentru educația și formarea profesională a persoanelor care lucrează în domeniul AAL.

Privind spre viitor, luăm în considerare și etica în mediul AAL, dar și alte aspecte legate de siguranță, dincolo de siguranța funcțională a AAL în mediul conectat la domiciliu.

Traducere din IEC e-tech, nr. 6/2020, Andreea Tărpescu, redactor ASRO.

NOUTĂȚI DIN STANDARDIZARE

Consumul de energie al distribuitorilor automate

Măsurarea consumului de energie al tuturor aparatelor/ electrocasnicilor este esențială în societatea actuală, ținând cont de faptul că reducerea consumului de energie a primit o importanță deosebită pentru un viitor durabil.

SR EN IEC 63252:2020, *Consumul de energie al distribuitorilor automate* definește metodele de măsurare a consumului de energie al distribuitorilor automate, dotate sau nu cu aparate frigorifice. În cadrul standardului sunt prezentate categoriile de automate cărora li se aplică acest standard, dar și cele care sunt excluse.

De asemenea, SR EN IEC 63252 stabilește metodele de încercare și calculare necesare pentru determinarea consumului de energie ale acestor tipuri de automate.

Materialele plastice armate cu fibră standardizate cu noua versiune a SR EN ISO 10352

Materialele plastice armate cu fibră au fost utilizate inițial la începutul secolului al XX-lea pentru izolarea clădirilor, în construcții, însă rapid, acestea au ajuns să fie utilizate în mod curent și în alte industrii, precum cea auto, marină sau aerospațială.

A apărut noua versiune a standardului SR EN ISO 10352:2020, *Materiale plastice armate cu fibre. Componente de formare și prepreguri. Determinarea masei pe unitatea de suprafață*. Acesta stabilește metoda de determinare a masei pe unitatea de suprafață pentru componente de formare tip placă și pentru plăcile, benzile, țesăturile și mat-urile unidirecționale preimpregnate.

Standardul se aplică prepregurilor, indiferent de tipul de fibre de armare (aramidice, carbon, sticlă) sau de tipul de matrice (termorigidă sau termoplastică) utilizate.

Proprietăți fizice ale periștelor de dinți electrice

Periștele de dinți electrice sunt utilizate pentru îndepărtarea plăcii dentare și a resturilor orale pentru a facilita igiena orală.

Standardul SR EN ISO 20127:2020, *Stomatologie. Proprietăți fizice ale periștelor de dinți electrice* anulează și înlocuiește prima ediție a acestuia apărută în anul 2005. Principalele modificări aduse ediției anterioare sunt:

- adăugarea unei cerințe și a unei metode de încercare pentru capul de periere;
- clarificarea domeniului de aplicare pentru a include toate tipurile de periște de dinți electrice.

Prezentul document specifică cerințele și metodele de testare pentru proprietățile fizice ale periștelor de dinți acționate electric, pentru a promova siguranța acestor produse pentru utilizarea lor preconizată.

Cerințele enumerate în standard se aplică tuturor tipurilor de periște de dinți electrice. Acest document nu se aplică altor tipuri de dispozitive pentru igiena orală alimentate cu energie electrică.

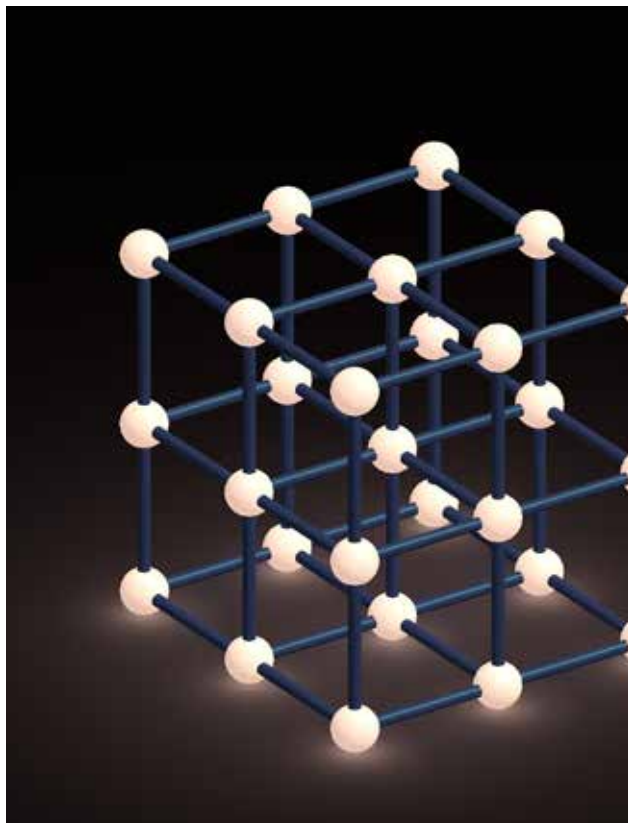

A apărut versiunea română a SR CEN/TS 17198 privind sistemele predictive de monitorizare a emisiilor (PEMS)

Sistemele predictive de monitorizare a emisiilor (PEMS – Predictive Emission Monitoring System) sunt utilizate pentru monitorizarea continuă a emisiilor de la sursele fixe, ca alternativă și/sau rezervă pentru sistemele automate de măsurare (SAM).

Domeniul de aplicare al PEMS se limitează la instalațiile care au combustibili și condiții de funcționare bine definite și care utilizează sisteme intrinsece de control al emisiilor. Dacă se utilizează combustibili multipli, toate tipurile diferite de combustibili sunt reflectate în modelul de emisii. Utilizarea sistemelor intrinsece de control al emisiilor presupune lipsa unui sistem de reducere a emisiilor în aval.

Specificația tehnică SR CEN/TS 17198:2020, *Emisii de la surse fixe. Sisteme predictive de monitorizare a emisiilor (PEMS). Aplicabilitate, execuție și asigurarea calității*, cu versiune în limba română, prezintă cerințele pentru certificarea software-ului PEMS și pentru performanța și asigurarea calității PEMS, cu scopul de a dovedi adecvarea acestuia pentru sarcina sa de măsurare și de a se asigura că PEMS continuă să funcționeze la nivelul de performanță specificat pe parcursul funcționării PEMS.

Nanoparticule sub formă de pulbere. Caracteristici și măsurători

Pentru fiecare tehnologie axată pe dezvoltarea de noi materiale, și în special pentru nanotehnologie, comunicarea și înțelegerea caracteristicilor materialelor sunt importante în rândul consumatorilor, al autorităților de reglementare și al industriei. În cazul nanoparticulelor, interesul de bază al părților interesate constă în caracteristicile nanoparticulelor dintr-un material.

SR EN ISO 17200:2020, *Nanotehnologie. Nanoparticule sub formă de pulbere. Caracteristici și măsurători* oferă metode standardizate pentru identificarea și caracterizarea nanoparticulelor sub formă de pulbere. Standardul specifică caracteristicile fundamentale care trebuie măsurate pe o probă de nanoparticule pentru a determina dimensiunea, conținutul chimic și suprafața.

Acesta sprijină consumatorii în achiziționarea și utilizarea produselor care conțin nanoparticule, autoritățile de reglementare în stabilirea cadrului legislativ și industria în crearea unor sisteme voluntare de control al riscurilor.

Standardul exclude caracteristicile care se referă la aplicații industriale specifice nanoparticulelor sub formă de pulbere și protocoale de măsurare detaliate, precum și caracteristicile legate de sănătate, siguranță și probleme de mediu.

Despre managementul ciclului de viață al sistemelor și componentelor cu SR EN IEC 62890

Funcționalitatea în creștere a componentelor, dezvoltarea avansată a electronicii și dinamica de inovare inerentă hardware-ului și software-ului scurtează în mod continuu ciclul de viață al componentelor individuale de automatizare. Anumite componente semiconductoare sunt fabricate numai pentru o perioadă scurtă de timp, de exemplu, și ulterior abandonate.

SR EN IEC 62890:2020, *Măsurare, comandă și automatizare în procesele industriale. Managementul ciclului de viață al sistemelor și componentelor* stabilește principiul de bază pentru managementul ciclului de viață al sistemelor și componentelor utilizate pentru măsurarea, controlul și automatizarea proceselor industriale. Aceste principii se aplică diferitelor sectoare industriale.

Standardul oferă definiții și modele de referință legate de ciclul de viață al unui tip de produs și de durata de viață a unei instanțe de produs, definește un set coerent de modele și termeni generici de referință.

Conținutul standardului este utilizat pentru aspecte tehnice privind proiectarea, planificarea, dezvoltarea și întreținerea sistemelor și componentelor de automatizare și exploatarea instalației.

Coduri pentru reprezentarea denumirilor de țări și a subdiviziunilor lor

Seria ISO 3166, utilizată la scară internațională, definește coduri pentru țări, teritorii dependente și zone de interes geografic, având scopul de a facilita schimbul de bunuri și informații la nivel internațional. Aceasta nu face niciun fel de referire la statutul juridic al niciunei țări sau cu privire la frontierele sau limitele sale.

Noua versiune a standardului SR EN ISO 3166-1:2020, *Coduri pentru reprezentarea denumirilor de țări și a subdiviziunilor lor. Partea 1. Coduri de țări*, parte a seriei menționate, include o actualizare a codurilor de țară de la apariția ultimei ediții a standardului (2013) și până în prezent. Acesta specifică liniile directoare de bază pentru implementarea și întreținerea codurilor de țară.

Metode de măsurare a performanțelor aspiratoarelor fără fir cu noul SR EN IEC 62885-4

La fel ca toate dispozitivele electrice și electrocasnice, aspiratoarele au evoluat în timp și au devenit din ce în ce mai mici, mai compacte, cu un design inedit. Acestea pot fi conectate la o sursă de energie electrică în diverse moduri (prin cablu, în mod direct sau cu ajutorul bateriilor de stocare a energiei, care a permis dezvoltarea aspiratoarelor fără fir).

SR EN IEC 62885-4:2020, *Aparate de curățare a suprafețelor. Partea 4: Aspiratoare fără cordon pentru curățare uscată, de uz casnic sau utilizare similară. Metode de măsurare a performanțelor* descrie caracteristicile esențiale de performanță ale aspiratoarelor pentru curățare uscată fără fir, care sunt de interes pentru utilizatori și specifică metodele de măsurare a acestor caracteristici.

Pentru achiziționarea standardelor accesați magazinul online sau luați legătura cu departamentul Vânzări (vanzari@asro.ro).
Membrilor ASRO li se acordă o reducere de 15% din prețul standardului.

NOUTĂȚI DE LA CEN ȘI CENELEC

Ziua Mondială a Standardizării 2020: Standardele sunt esențiale pentru protejarea planetei

Pe data de 14 octombrie 2020, CEN, CENELEC și ETSI, cele trei organizații europene de standardizare, s-au alăturat comunității internaționale de standardizare pentru celebrarea Zilei Mondiale a Standardizării. Concentrându-se pe mediu, ediția din acest an și-a propus să crească gradul de conștientizare cu privire la potențialul standardelor în combaterea crizei climatice și pentru crearea unei lumi durabile.

Cu această ocazie, comunitatea de standardizare a prezentat modul în care standardele contribuie la schimbări sigure și proactive în lumea noastră și a încercat, totodată, să sensibilizeze publicul cu privire la importanța standardizării pentru economia mondială, dar și pentru mediu și consumatori.

Prin *Green Deal*, Comisia Europeană a stabilit o serie de obiective ambițioase pentru tranziția către o economie ecologică și pentru atingerea obiectivului global de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră până în anul 2050, iar standardele europene joacă un rol esențial în concretizarea acestuia.

Datorită unui sistem voluntar, flexibil și deschis, precum și a cunoștințelor tehnice și de lucru a peste 90.000 de experți europeni din industrie, consumatori, lucrători și organizații de mediu, acestea oferă cele mai bune practici europene care conduc tranziția ecologică a societății.

În plus, CEN, CENELEC și ETSI sprijină ambițiile ecologice ale Europei, promovând în același timp interesele europene în standardizarea internațională.

A apărut o broșură privind serviciile cooperative ITS

În domeniul sistemelor inteligente de transport (ITS), serviciile cooperative ITS au potențialul de a spori și mai mult beneficiile serviciilor și aplicațiilor ITS. C-ITS este o subcategorie a ITS care include instrumente care comunică și fac schimb de informații între stațiile ITS pentru a oferi consiliere sau a lua măsuri cu scopul de a îmbunătăți siguranța, sustenabilitatea, eficiența și confortul.

În octombrie 2020, CEN și ISO au publicat o broșură disponibilă în mod gratuit pe această temă. Documentul oferă informații actualizate privind standardizarea globală în domeniul sistemelor inteligente de transport, cu un accent specific pe sistemele C-ITS. Acesta este menit să servească drept ghid pentru proiectanții de sisteme C-ITS și să sprijine implementarea unor astfel de aplicații.

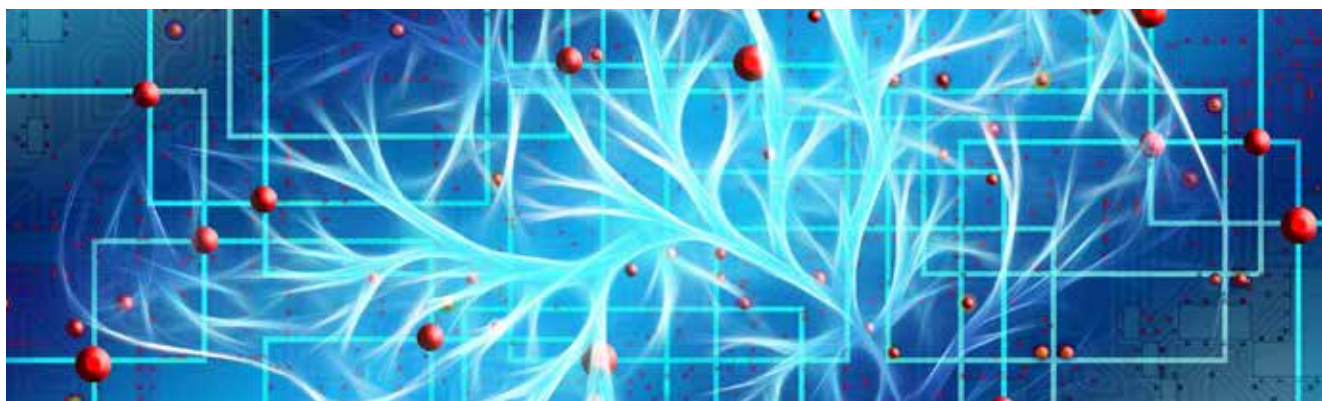
De asemenea, broșura completează seria rapoartelor tehnice TR 21186, *Cooperative intelligent transport systems (C-ITS) – Guidelines on the usage of standards* elaborate de CEN și ISO.

Broșura este disponibilă pe site-ul CEN.

Inteligența Artificială în sistemul de sănătate

Nu este un secret: Inteligența artificială a devenit una dintre prioritățile strategice de vârf și o forță motrice esențială a creșterii economice. Potențialul acestei tehnologii în sectorul sănătății va face o diferență uriașă atât pentru profesioniști, cât și pentru pacienți.

Există o multitudine de aplicații IA potențiale care pot oferi asistență medicală avansată, dar trebuie să țină cont de cadrele de reglementare europene existente, de practicile din sectorul sănătății și de aplicațiile din lumea reală. În plus, pandemia COVID-19 a subliniat importanța unui sistem de sănătate eficient și eficace, precum și rolul pe care îl poate juca sănătatea digitală. Viitorul sănătății (digitale) se dezvoltă rapid: atât standardele europene, cât și cele internaționale sunt necesare pentru a oferi instrumente care să poată consolida încrederea, să promoveze transparența și să utilizeze un limbaj comun.

Standardele conduc la relansarea economică a Europei – Eveniment online, octombrie 2020

Este necesar un efort colectiv pentru a valorifica întregul potențial strategic al standardizării ca instrument esențial pentru consolidarea pieței unice. În acest context, CEN și CENELEC au organizat în data de 19 octombrie 2020 un dialog online cu părțile interesate cu privire la proiectul de strategie 2030.

Un sistem european de standardizare care funcționează corect și este orientat către viitor oferă o pârgă strategică atât de necesară pentru redresarea economică a UE și acționează ca un catalizator pentru tranzițiile duble în domeniul ecologic și digital.

Înainte de adoptarea unei noi direcții strategice, în contextul unor provocări economice fără precedent, dar și ca urmare a pandemiei COVID-19, CEN și CENELEC au dorit să discute obiectivele și prioritățile pentru deceniul următor, cu o varietate de părți interesate esențiale implicate în sistemul european de standardizare.

Pe parcursul dialogului, Strategia CEN și CENELEC 2030, care urmează să fie adoptată în curând, a reprezentat un cadru pentru discuții aprofundate cu privire la viitorul standardizării europene, în timp ce contribuțiile părților interesate au fost utilizate pentru a informa și a îmbogăți în continuare planificarea strategică a CEN și CENELEC.

NOUTĂȚI LEGISLATIVE

Mihaela Vorovenci, consilier juridic ASRO

Prezentul articol conține, în prima parte, noutățile legislative publicate în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene și, în a doua parte, pe cele publicate în Monitorul Oficial al României, care fac referire la standarde, din luna septembrie.

Partea I - Legislație comunitară

1.1 Acte comunitare care conțin referiri la standarde

1.1.1 Regulamentul ONU nr. 44 – Dispoziții uniforme privind omologarea sistemelor de reținere pentru copiii pasageri în autovehicule („Sisteme de reținere pentru copii”) [2020/1223], publicat în JOUE L 285/1 din 01.09.2020.

1.1.2 Publicarea unei cereri de aprobare a unor modificări care nu sunt minore aduse caietului de sarcini al unui produs, în temeiul articolului 50 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul (UE) nr. 1151/2012 al Parlamentului European și al Consiliului privind sistemele din domeniul calității produselor agricole și alimentare (2020/C 298/15), publicată în JOUE C 298/34 din 08.09.2020.

1.1.3 Decizia de punere în aplicare (UE) 2020/1265 a Comisiei din 9 septembrie 2020 prin care se permite Germaniei să autorizeze produsele biocide care constau în azot generat *in situ* pentru protejarea patrimoniului cultural [notificată cu numărul C(2020) 6028], publicată în JOUE L 297/7 din 11.09.2020.

1.1.4 Decizia de punere în aplicare (UE) 2020/1266 a Comisiei din 9 septembrie 2020 care permite Danemarcei să autorizeze produsele biocide care constau în azot generat *in situ* pentru protejarea patrimoniului cultural [notificată cu numărul C(2020) 6030], publicată în JOUE L 297/10 din 11.09.2020.

1.1.5 Avizul Comitetului Economic și Social European pe tema „Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu și Comitetul Economic și Social European – Programul de lucru anual al Uniunii privind standardizarea europeană pentru 2020” [COM(2019) 486 final] (2020/C 311/05), publicat în JOUE C 311/45 din 18.09.2020.

Partea a II-a - Legislație națională

2 Acte normative care conțin referiri la standarde

2.1 Legea nr. 199/2020 privind facturarea electronică în domeniul achizițiilor publice, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 825 din 09 septembrie 2020.

Referințe la standarde:

Art. 3 – Utilizarea standardului privind facturarea electronică în domeniul achizițiilor publice. „Datele semantice ale elementelor principale aferente unei facturi electronice recomandate trebuie să respecte în principal următoarele criterii:

- a) să fie în conformitate cu conținutul semantic așa cum este descris în standardul SR EN 16931-1:2017;
- b) factura electronică este reprezentată în oricare dintre sintaxele identificate în CEN/TS 16931-2, în conformitate cu art. 2 alin. (1) [lit. i\)](#);
- c) factura electronică este în conformitate cu corelarea adecvată definită în subpartea aplicabilă a CEN/TS 16931-3.”

Art. 5 – Condiții impuse destinatarului facturilor electronice.

„Destinatarul facturii electronice trebuie să îndeplinească următoarele condiții [...]:

- d) să respecte elementele principale ale unei facturi electronice în conformitate cu standardul SR EN 16931.”

2.2 Norma Autorității de Supraveghere Financiară nr. 35/2020 privind obligațiile de raportare și transparență în sistemul pensiilor ocupaționale, Anexele nr. 1A-1G, 2-23, din 20.08.2020, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 805bis din 02 septembrie 2020.

Referințe la standarde:

ANEXA Nr. 22

Standarde de raportare

Tipul de informație	Formatul de raportare
Codurile țărilor	Standardul ISO 3166-1 conform Alpha-2.
Date calendaristice și ore	Standardul ISO 8601.
Codul monedei	Standardul ISO 4217.
Simbolul pieței	Simbolul MIC, conform Standardului ISO 10383.

2.3 Ghidul Autorității de Supraveghere Financiară – ASF privind raportarea către autoritățile competente în conformitate cu articolul 37 din Regulamentul FPM, din 02.09.2020, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 843 din 15 septembrie 2020.

Referințe la standarde:

Blocul 4 - Informații privind activele

„[...] 71. În ceea ce privește codul CFI de transmis pentru diferitele active (câmpul A.6.4, A.6.43, A.6.64, A.6.84, B.1.3), în combinație cu un cod ISIN, trebuie transmis codul CFI, deoarece ambele sunt atribuite concomitent de agenții naționale de numerotare. Dacă instrumentul nu are un cod ISIN, trebuie raportat și codul CFI, în conformitate cu standardul ISO 10962. În acest caz, trebuie transmise cel puțin primele două caractere ale codului CFI și caracterul care reprezintă clasa de active (dacă se aplică pentru instrumentul în cauză) (și anume aceste caractere nu pot fi «X», care înseamnă «nu se aplică» sau o «valoare nedefinită»). Pentru a îndruma entitățile raportoare în legătură cu generarea unui CFI, ESMA a realizat o punere în corespondență a codului CFI, care cuprinde toate activele eligibile (anexa nr. I). În ceea ce privește codul CFI pentru depozite sau active lichide asociate (câmpul A.6.74), nu trebuie transmis un cod CFI”.

ANEXA Nr. I¹⁰ la Ghid

(Notă de subsol) „¹⁰Lista de coduri CFI poate fi modificată în cazul în care intervin modificări ale standardului ISO 10962.”

Cine beneficiază de standardele ISO pentru inovație?

Autoritățile și factorii de decizie politică se pot baza pe standardele ISO ca un **fundament solid** pe care să creeze politici publice menite să **încurajeze inovarea** pentru o societate sustenabilă și rezilientă.

Standardele ISO pentru inovare ajută companiile să **reacționeze eficient la schimbări, pentru a maximiza oportunitățile de creștere și dezvoltare**, reducând în același timp riscurile asociate. Companiile își pot demonstra capacitatea de a gestiona activitățile de inovare pentru a-și atinge obiectivele: creșterea veniturilor și a profitabilității, îmbunătățirea sustenabilității și a rezilienței, creșterea capacității de a atrage parteneri, colaboratori, finanțatori și **sporirea satisfacției clienților**.

Consumatorii obțin multe beneficii prin standardele ISO pentru inovare, deoarece **creșterea capacităților de inovare** ale unei organizații duce la utilizarea de produse și servicii noi și îmbunătățite.

